

متن پرسش

سلام استاد: نظر شما درباره استفاده از علم روانشناسی و روانکاوی برای یافتن برخی صفات و ویژگی‌های درون نفس و روح چیست؟ برخی از مشاهیر روانشناسی کتاب‌ها و نظریاتی دارند که با مطالعه آنها بشدت احساس می‌شود که مطالبشان در مورد وجود برخی اوصاف در وجود خود شخص بنده به عنوان مثال درست و صحیح است، مانند حسادت، و حتی سادیسیم‌های پنهان به گونه‌ای که کاملاً در لباس‌های موجه و حتی شرعی مانند امر به معروف و نهی از منکر در برخی افراد متشرع (و اتفاقاً مراعات و مراقبت‌کننده بر رفتارها و با تقوا) بیرون می‌آیند. پرسش‌م از این بابت هست که واقعا تا قبل از مطالعه نظرات و کتب اینها از وجود چنین صفاتی در خود آگاه نیستیم و حتی تمایلات را انسان دوستی و دین‌مداری تعبیر می‌کنیم در حالی که می‌بینیم خودفربیی بیش نبودند و برای ارضای برخی خلاهای روانی انجام می‌شدند به گونه‌ای که خود ما هم متوجه آن نیت و انگیزه پنهان درون نفس نبودیم و باصطلاح چون در ناخودآگاه ما بوده نسبت به آن آگاهی نداشتیم. و ضمن اینکه راه‌های درمانی که می‌دهند لزوماً غیرشرعی نیست و البته گاهی هم غیرشرعی، اما جواب می‌دهد در صورتی که تا قبل از آن گمان می‌کردیم که مثلاً این حالت اضطراب و تشویش بخاطر کم‌گذاشتن در عبادات و ... است. ممنون میشم نظرتون رو بفرمایید.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱- از راه‌های گوناگون می‌توان متوجهی صفات رذیله یا انگیزه‌های غلط شد که یکی از راه‌های آن روانکاوی است ۲- عمده‌ی کار، در راه‌های عبور از آن ردائل است که تنها با رویکرد توحیدی می‌توانیم از آنانیت خود آزاد شویم وگرنه مشکل، به نحوه دیگری باقی خواهد ماند. موفق باشید